

MARCH 10, 2024 | TEHRAN

۲۰ اسفند ۱۴۰۲
محل برگزاری: تهران

اولین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های مدیریت، تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش

بررسی مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی

فریده نخ زری حکیم

کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی، دانشگاه پردیس رسالت فرهنگیان زاهدان، ایران.

frydhnkhzry@gmail.com

یاسمن هیراد

کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان پردیس رسالت زاهدان، ایران.

Jasmine.hrdparsa@gmail.com

چکیده

با پیشرفت فناوری و انتشار گسترده اینترنت، آموزش ابتدایی نیز به سمت محیط‌های مجازی و آنلاین جهت ارائه خدمات آموزشی گرایش دارد. این تغییر در روند آموزش و یادگیری، با خود چالش‌های جدیدی نیز به وجود آورده است که بررسی و حل آن‌ها امری ضروری می‌باشد. در این مقاله، به بررسی مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی پرداخته خواهد شد. یکی از مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی، ایجاد ارتباط معلم و دانش‌آموز می‌باشد. در محیط مجازی، این ارتباط به دلیل عدم حضور فیزیکی معلم و دانش‌آموز، کمتر و محدودتر می‌شود. این موضوع می‌تواند تأثیر منفی بر فرایند یادگیری دانش‌آموزان داشته باشد و نیازمند راهکارهای مناسب برای تقویت این ارتباط می‌باشد. ایجاد زمینه نوآوری و خلاقیت در آموزش، بهتر است معلم بر یادگیری از طریق حل مسئله و استقبال از راه‌حل‌های تازه تأکید داشته باشد و تلاش نماید فقدان ارتباط چهره به چهره را با ارائه فعالیت‌های یادگیری پویا و تعاملی جبران نماید. معلم باید توانایی‌های مختلف دانش‌آموزان را با زندگی در کلاس درس در هم آمیزد. دانش‌آموزی باید به جای درگیر شدن با مفاهیم انتزاعی که به شکل سخنرانی یک سوبه در کلاس‌های برخط ارائه می‌شود، فعالیت‌های درسی مسئله‌محور و پژوهش‌محور در اختیار داشته باشد. در این صورت، دانش‌آموز با معلم وارد بحث و مذاکره می‌شود و در انجام پروژه‌های درسی کاملاً درگیر و فعال می‌شود. معلم باید در انتخاب مسائل دقت نماید تا مسائلی را به عنوان فعالیت‌های درسی انتخاب نماید که از اهمیت کافی برخوردار باشد و به ویژه با زندگی و برخاسته از تجارب روزمره زندگی، مرتبط باشد، تا کنجکاوی واقعی و خلاقیت را در دانش‌آموزی برانگیخته نماید.

واژگان کلیدی: فناوری، کلاس، تدریس، نوین، دانش‌آموزان.

مقدمه

با پیشرفت فناوری و انتقال آموزش به محیط آنلاین، آموزش ابتدایی نیز به شیوه‌های جدیدی مانند محیط یادگیری مجازی وارد شده است. این تغییرات با خود چالش‌هایی نیز به وجود آورده است که بررسی آنها اهمیت بسیاری دارد. در این مقاله، ما قصد داریم به بررسی مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی بپردازیم [۵-۷]. یکی از مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی، مشکلات فنی و فناوری است. برای اینکه یک دانش‌آموز بتواند به خوبی از یک محیط آموزشی مجازی استفاده کند، نیاز به دسترسی به اینترنت پرسرعت، دستگاه‌های مناسب و نرم‌افزارهای

لازم دارد. اما در بسیاری از مناطق، این امکانات به صورت کامل فراهم نیستند و دانش‌آموزان با مشکلات فنی مواجه می‌شوند که می‌تواند تأثیر منفی بر یادگیری آنها داشته باشد [۷-۱].

یک چالش دیگر در آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی، مشکلات مربوط به ارتباط و تعامل است. یکی از ویژگی‌های اصلی آموزش ابتدایی، تعامل فعال بین دانش‌آموزان و معلمان است. اما در محیط آموزشی مجازی، این تعامل به دلیل فاصله فیزیکی کاهش می‌یابد و ممکن است دانش‌آموزان احساس تنهایی و عدم ارتباط با محیط آموزشی کنند [۷-۶].

همچنین، یکی دیگر از چالش‌های مهم آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی، مشکلات مربوط به مدیریت زمان است. در محیط آموزشی مجازی، دانش‌آموزان باید بتوانند زمان خود را به درستی مدیریت کنند تا بتوانند به خوبی از منابع آموزشی استفاده کنند. اما برای بسیاری از دانش‌آموزان، مدیریت زمان یک چالش بزرگ است و ممکن است منجر به کاهش تمرکز و عدم پیشرفت در یادگیری شود [۶-۵].

در نهایت، بررسی مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی نشان می‌دهد که برای ارتقای کیفیت آموزش در این محیط، نیاز به حل این مشکلات و ارتقای فناوری و فرهنگ آموزشی وجود دارد. برنامه‌ریزی دقیق و اجرای مناسب اقدامات برای حل این چالش‌ها، می‌تواند بهبود یادگیری و پیشرفت دانش‌آموزان را تضمین کند. چالش دیگری که در آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی وجود دارد، مدیریت زمان و تمرکز دانش‌آموزان است. در محیط مجازی، دانش‌آموزان با محیطی پرتحرک و پراز اطلاعات روبرو هستند که ممکن است باعث پراکندگی توجه و کاهش تمرکز آنها شود. بنابراین، مدیریت زمان و تمرکز دانش‌آموزان از اهمیت بالایی برخوردار است و نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و مداوم می‌باشد [۹-۳].

یکی دیگر از چالش‌های مهم آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی، ایجاد فرصت‌های یادگیری مناسب برای همه دانش‌آموزان می‌باشد. در محیط مجازی، دانش‌آموزان با تفاوت‌های فراوانی در سطح توانایی و علاقه به یادگیری روبرو هستند که نیازمند ارائه محتوا و فعالیت‌های آموزشی مناسب برای همه دانش‌آموزان می‌باشد [۷-۴].

در نهایت، بررسی مهم‌ترین چالش‌های آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی نشان می‌دهد که این تغییر در روند آموزش و یادگیری نیازمند راهکارهای مناسب و توجه ویژه به نیازهای دانش‌آموزان می‌باشد. ارائه فرصت‌های یادگیری مناسب، مدیریت زمان و تمرکز دانش‌آموزان، و تقویت ارتباط معلم و دانش‌آموز از جمله راهکارهایی است که می‌تواند به حل این چالش‌ها کمک کند و کیفیت آموزش ابتدایی در محیط یادگیری مجازی را بهبود بخشد. زمینه ارتباطات اجتماعی دانش‌آموزان با معلمان و سایر بخش‌های مدرسه از طریق امکان ارتباط حضوری با معلم، به کارگیری فناوری‌های تعاملی چندرسانه‌ای، مشارکت در شکل‌های دانش‌آموزی، نهادهای آموزشی و پژوهشی، اجتماعات علمی و برنامه‌های مفرح فراهم گردد. زمینه سازی آموزش اثربخش، در هر دو جنبه آموزش و تربیت، مستلزم وجود زمینه تعامل فعال دانش‌آموز با محتوا، معلم، آموزشیار، همکلاسی‌ها و در معنای گسترده، جامعه است به گونه‌ای که بتوان آثار ناخواسته عدم حضور در اجتماع مدرسه‌ی، از جمله ضعف تربیت، را به حداقل رساند [۱۱-۴]. وجود تعریف مشخص از ارتباط میان معلمان و طراحی گروه‌های هم‌اندیشی میان معلمان می‌تواند تعامل میان معلمان را به حداکثر برساند، تعاملی که بر غنی‌تر شدن همکاری آموزشی و پژوهشی میان معلمان و در نتیجه غنی‌تر شدن یادگیری در دانش‌آموزان تأثیر بسزایی خواهد داشت.

والدین محبوبی که اهل مطالعه و علاقه‌مند به مباحث علمی و یافته‌های تحقیقاتی هستند و عموماً دوست دارند با اهل علم و اصحاب اخلاق برتر حشر و نشر داشته باشند و در مهمانی رفتن‌ها و مهمان دعوت کردن‌ها به این نکته اهمیت بیشتری می‌دهند و آن را از اصلی‌ترین معیارهای ارتباط جمعی خود به شمار می‌آورند، فرزندان‌شان بیشترین موفقیت تحصیلی و نوآوری‌های فکری را از خود نشان می‌دهند (قدم‌پور، رضا، رضائی، سال. مولایی یساولی، هادی، ۱۳۹۴).

در رابطه با خانواده تعاریف زیادی شده است که در ذیل به چند نمونه از آنها اشاره می شود. خانواده یک گروه خویشاوند است که در اجتماعی کردن فرزندان و برآوردن برخی از نیازهای بنیادی دیگر جامعه مسئولیت اصلی را به عهده دارد. خانواده از گروهی از آدم ها ترکیب می شود که از راه خون، زناشویی و یا فرزندپذیری با یکدیگر ارتباط می یابند و طی یک دوره زمان نامشخص با هم زندگی می کنند. (ثلاثی، ۱۳۷۲)

یکی از تعاریفی که از جامعیت بیشتری در مورد خانواده ها برخوردار است تعریف خانواده از کارل راجرز می باشد. «خانواده نظامی نیمه بسته است که نقش ارتباطات داخلی را ایفا می کند و دارای اعضایی است که وضعیتها و مقامهای مختلفی را در خانواده و اجتماع احراز کرده و با توجه به محتوای نقش وضعیتها، افکار و ارتباطات خویشاوندی را که مورد تأکید جامعه است ایفای نقش می کند. (فرقانی رئیسی، ۱۳۷۳)

زمان تکنولوژی برای کودک به منزله زمانی برای تخیل و خلاقیت است. وقتی کودک در حیات خلوت با گل سفالگری گلدان درست می کند یا با کله معلق زدن به محدودیت توانایی جسمی خود پی می برد، در واقع فرصتی برای پرورش خلاقیت به او داده می شود (قدم پور، رضا. رضائی، سال. مولایی یساولی، هادی، ۱۳۹۴).

توسعه مهارت های زبانی و دامنه لغات کودکان به ویژه در سنین پیش از دبستان می توانند با شرکت در تکنولوژی های نمایشی و البته سایر اشکال تکنولوژی توانایی سخن گفتن و فهم کلمات را بدست آورند. بودن در کنار سایر کودکان و همسالان به افزایش دامنه لغت و زبان کودک کمک می کند. کودکان دوست دارند لغات و عبارتهای جدید را از یکدیگر بیاموزند (امامی ریزی، کبری، و همکاران، ۱۳۹۳).

برای کشورهای در حال توسعه، تجربه و درک آموزش در نظام آموزشی یک تجربه پیچیده واقعی -، جهانی / محلی، سنتی و مدرن است و در این شرایط شکل و نوع مناسبات فردی - اجتماعی دستخوش تغییر شده و روابط قدرت، سلسله مراتب بین معلم/دانش آموز، تحقق فردیت، بسط دیوارهای کلاس درس و به طور کلی مناسبات جدید شکل گرفته است. به همین ترتیب، به کارگیری این فناوری در جوامع شرقی و در حال توسعه نظیر کشورمان ایران، که ارزش های فرهنگی اجتماعی متفاوتی دارد، موجب می شود درک کاربران از این نوع یادگیری متفاوت باشد. مسئله قابل بررسی این است که ورود آموزش به نظام آموزش عالی ایران، که نظامی با اقتضانات بومی - ملی خاص خود است، چه تحولاتی را در مبانی تعلیم و تربیت ایجاد کرده است. هر علمی به نوبه خود کمک هایی به آن نمود و حتی ادیان نیز تاثیر چشمگیری بر تعلیم و تربیت نهادند (بشیر، حسن و افراسیابی، محمدصادق، ۱۳۹۱).

در فضای، صفحات و سایت های بسیاری وجود دارند که به صورت برخط به ارائه خدمات ورزشی از جمله ارائه تمرینات ورزشی و تجویز برنامه های تغذیه ای می پردازند و با پاسخ گویی برخط، افراد را به داشتن یک مربی و برخط ترغیب می کنند، تکنولوژی های دیجیتال و رایانه ای و تکنولوژی های برخط نیز به نوبه خود سهم مهمی در ایجاد تغییر در رفتار ورزشی افراد دارند (ایران مهر، شفیع آبادی و نعیمی، ۱۳۹۷).

بیان مسئله

شاید برای برخی والدین کشف استعدادها و توانایی های هوشی کودکان چندان مهم نباشد اما قطعاً شادمانی و نشاط کودک از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. تکنولوژی موجب شادمانی و نشاط کودکان خواهد شد. آنها از تکنولوژی های مورد علاقه خود، واکاوی اسباب تکنولوژی های جدید و قایم موشک تکنولوژی در حیات لذت فراوان می برند. شادی و شادمانی هدیه دوران کودکی برای بچه هاست، نباید این احساس را در کودکان دست کم گرفت (پور رجبی، علیرضا، ۱۳۹۴).

کودکان هرچقدر که بزرگ تر می شوند با رویدادهای مختلفی از جمله فشار همسالان، مسائل عاطفی و دوستانه و نیز استرس درس و نمره مواجه هستند. تکنولوژی به آنها می آموزد که چگونه با فشارهای متفاوت و انواع استرس کنار بیایند و دوباره تعادل را در

زندگی شخصی خود برقرار سازند. با کسب این هنر و مهارت آنها همواره در زندگی قادر خواهند بود تا راهی سازنده و سلام برای غلبه بر استرس بیابند.

پیشینه تحقیق

تکنولوژی های خلاقانه برای بیان تمایلات، احساسات، علایق، ارزش ها و اعتقادات کودکان بوده و تکیه گاهی برای قضاوت آنان است. این تکنولوژی ها به خلاقیت کودکان کمک می کند و کودک در خلال تکنولوژی به ابتکار و اکتشاف می پردازد. مسایل راه حل و اعتماد به نفس و جرات پیدا می کند. کشیدن یک نقاشی می تواند برای کودک آرامش و آسایش فراهم سازد و کودک را از تنش ها و فشارها برهاند. وسایل این گروه از تکنولوژیهای آموزشی شامل نقاشی، مدادرنگی، گچ، خمیر، موم و سایر موادی است که کودک می تواند با آنها چیزهایی بسازد و ارائه دهد. اینها مواردی از نقش تکنولوژی در رشد خلاقیت کودکان به شمار میروند (گنجی، کامران، ۱۳۹۳، ص ۱۳۴).

محیط خانه برای پرورش خلاقیت کودک بسیار مهم است چون کودک بیشترین مراحل رشد خلاقیت را در خانه سپری می کند. همچنین فرهنگ و نگرش های فرزند پروری، نظام تربیتی و رفتاری خانواده در شکوفایی خلاقیت حائز اهمیت است. بهترین شکل فعالیت طبیعی برای هر کودک تکنولوژی کردن است. تکنولوژی روی رشد جسمی، عاطفی، ذهنی، آموزشی، اخلاقی، شخصیتی، اجتماعی تأثیر می گذارد و دارای ارزش تشخیصی و درمانی نیز می باشد. تکنولوژی یک امر بدون حضور ذهن یا بدون ساخت نیست، بلکه بخش جدایی ناپذیری از زندگی ماست. وسیله مؤثری برای کارکرد بهینه، مؤثر در بزرگسالی و فراگیری رشد شناختی است و انجام تکنولوژی صرفاً عامل افزایش یادگیری و رشد هوشی نخواهد بود بلکه پیروی از قواعد، اصول و تکنولوژیهای خلاق و ... برای رشد هوشی دارای نقش است. تکنولوژی فعالیتی اختیاری، دلپذیر، خوشایند و آزاد از هرگونه کشمکش و دلهره است، به همین دلیل بچه ها با شوق و رغبت در آن شرکت می کنند و فرصت یادگیری برای همگان فراهم شده و یادگیری جذاب و تعاملی را به ارمغان می آورد. در تکنولوژی بچه ها هویت بهتری یافته و مهارتهای زندگی را نیز کسب می کنند و از طرف دیگر مشارکت اجتماعی آنها را ارتقا می دهد.

خانواده ها باید فرصت های لازم را برای سؤال کردن، کنجکاوی و کشف محیط به کودکان بدهند و هرگز آنان را تنبیه و تهدید نکنند. زمینه رشد خلاقیت در خانه زمانی فراهم می شود که به کودکان آزادی زیادی بدهید و به آنها به عنوان یک فرد احترام بگذارید. خلاقیت در تکنولوژی زمانی به منصف ظهور می رسد که کودکان، خود را در انواع تکنولوژی ها سهیم بدانند. تئوری های مطرح شده که توسط روانشناسان بر اهمیت تکنولوژی تأکید کرده اند نشاندهنده این نکته است که میتوان توسط برنامه ریزی های علمی و تخصصی با استفاده از این عامل تأثیرات شگرفی در فرایند یادگیری خصوصاً در دوره ابتدایی ایجاد کرد و از طرفی نوع تکنولوژی ارائه شده و میزان تأثیر آن در دوره ابتدایی بر روی توانایی های ذهنی، ادراکی و روند تجربه پذیری کودکان نقش اساسی را تکنولوژی میکند دارای اهمیت خاصی است (عظیمی، ۱۳۸۰).

لذا پیشنهاد می شود به صورت جدی کارشناسان مقطع ابتدایی در وزارتخانه و طراحان کتاب های درسی پایه اول به گونه ای کتابهای درسی را طراحی کنند که بر پایه آموزش از طریق تکنولوژی باشد و همچنین دوره های دانش افزایی ویژه آشنایی با تکنولوژی های آموزشی برای سرگروه های معلمان پایه اول ابتدایی در سطح استان ها برگزار کرده و آنها را نسبت به طراحی و اجرا به شیوه تکنولوژی آموزش دهند. همچنین، بر اساس نظریات پایژه و ویگوتسکی، تکنولوژی اصلی ترین عامل رشد شناختی کودکان و یکی از پاکترین روش های فکری قابل دسترس برای خردسالان میباشد. کودکان در خلال تکنولوژی ها به ویژه تکنولوژی های خلاق و آموزشی، به مفاهیم ذهنی جدیدی دسترسی پیدا می کنند و مهارت های بیشتر و بهتری را کسب می نمایند. انگیزه برای

یادگیری موضوعی است که در دهه های اخیر به طور فزاینده ای مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. اما مطالعات اندکی در حوزه انگیزه برای یادگیری صورت گرفته است.

فرآیندهای کنترل اولیه معطوف به تغییرات جهان به سوی کنترل محیط مطابق خواست فرد است. در مقابل، فرآیندهای کنترل ثانویه معطوف به تغییر خود مطابق مسیر نیروی های محیطی است. این دو فرآیند با همدیگر به بهینه سازی حس فرد از کنترل، حتی زمانی که شرایط، ظرفیت فرد برای کنترل را محدود می کنند می پردازند. انگیزه افراد در سراسر عمر خود وابسته به توسعه تطبیقی میزان کنترل خود از محیط است. تلاش انسان در سراسر عمر در جهت، تامین غذا، سرپناه، جفت یا همسر، مراقبت از فرزند و سلامتی است. این عوامل، مولفه های کنترل اولیه محسوب می شوند. در واقع می توان گفت مولفه های کنترل اولیه متناسب با سطح اول و دوم هرم مازلو است. با تامین این نیازها و زوال کنترل اولیه، کنترل ثانویه در دوره های بعدی زندگی انسان بروز می کند و انگیزه فرد را برای ادامه زندگی را تقویت می کند. توجه به کار، خانواده، تفریحات و آگاهی از مولفه های کنترل ثانویه است. فرد برای حفظ این مولفه های انگیزه لازم برای فعال بودن و آموزش را تا پایان عمر حفظ می کند. این دیدگاه، دیدگاهی رفتارگرایانه در باره انگیزه انسان به یادگیری است و در قالب تئوری کنترل منتج شده از رویکرد رفتاری عمل می کند. شکل گیری رویکرد سطحی مطالعه جهت بدست آوردن نمرات قبولی و گذراندن امتحانات کلاسی باعث کاهش انگیزه دانش آموزان خواهد شد. انگیزه دانش آموزان به تحصیل در صورتی افزایش می یابد که به آنها کمک شود تا خود را درک کنند. دانش آموزانی وجود دارند که پس از شکست های پیاپی در یادگیری، به تعریف ضعیفی از خود می رسند و بین این موفقیت ها و اعمال خود رابطه نزدیکی نمی بینند و تمام شکست های خود را به فقدان توانایی نسبت می دهند. علت به وجود چنین دیدگاهی این دانش آموزان به این نتیجه می رسند که تلاش های آنها فایده ای نخواهد داشت و در نتیجه دست از تلاش و کوشش بر می دارند. از این رو، معلمان باید به این گونه دانش آموزان آموزش دهند که ممکن است تفسیرهایشان واقعیت نداشته باشد و باید سایر احتمالات را هم در نظر بگیرند. در نتیجه تغییر چنین دیدگاهی و آموزش تغییر تفسیر واقعیت ها، شکست در دانش آموزان را باید از فقدان توانایی به فقدان کوشش در آنان تغییر دهند (سیف، ۱۳۸۷).

اعمال و حرکاتی که روزانه کودکان انجام می دهند شاید به تنهایی کوچک و ناقابل باشد و اهمیت و تاثیر عمده ای نداشته باشد اما آنها به منزله ی ذرات برف می باشد که دانه دانه فرود می آید و بتدریج با آمیخته شدن ذرات کوچک با هم و در نهایت بر اثر تراکم مجموع آنها بهمن های بزرگ و خطرناک را تشکیل می دهند (رشید پور، ۱۳۷۸).

این اعمال و رفتار انسانی همراه با یک سیر زمانی به درجه ای از ثبات می رسد که همین اعمال و رفتار های انسان معرف او می شوند (حجتی، ۱۳۷۰) از جمله صفات اخلاقی می توان به امانت، خوش گفتاری، راستی، درستی و... اشاره کرد آیات بسیاری در قرآن کریم در باب این فضائل اخلاقی وجود دارد و به مردم سفارش شده که دارای این صفات باشند. عامل این صفات اخلاقی کودک، اجتماع یا جامعه ای است که کودک در آن زندگی می کند مدرسه نیز جزئی از اجتماع و مهمترین عامل موثر اجتماعی به حساب می آید به ویژه در مراحل ابتدائی تربیت کودک مدرسه عامل بسیار موثری می باشد. نهاد آموزش و پرورش به دلیل اثر گذاری فراوان و مخاطبان فراوانی که دارد و با توجه به رسالت آموزشی و پرورشی خطیری که برعهده دارد، برنامه ی تربیت اخلاقی را باید اصلی ترین و محوری ترین مسائل آموزشی و تربیتی خود قرار دهد.

پژوهشگران در نتیجه تحقیق دریافته اند افرادی که به خانواده های نیازمند و محله های فقیرنشین تعلق دارند غالباً از لحاظ یادگیری و پیشرفتهای درسی از خانواده های طبق متوسط وضع پائین تری داشته اند. کودکان و نوجوانان خانواده های مرفه و ثروتمند برایشان دشوار است که از حال و روز کودکان نیازمند و فقیر آگاهی یابد. این کودکان فقیر که از غذا و لباس کافی و مناسب و مسکن شایسته ای برخوردار نیستند کمتر به دانش اندوزی و پیشرفتهای درسی علاقه نشان میدهند. بسیاری از آنان تکالیف خود را به خوبی انجام نمیدهند و به درس و سخنان معلم کمتر توجه میکنند. بیشتر پر خاشگرو کینه توزند و برای تحصیل و یادگیری دارای انگیزه کمتری هستند. معلم باید از دانش مرتبط با موضوعی که تدریس می کند برخوردار باشد و به مطالعه و تحقیق حرفه ای در خصوص دیدگاه

های تئوریک متعددی پیرامون روش کلاس داری و تدریس بپردازد و نیز از دانش مرتبط با تفاوت های فردی دانش آموزان برای برنامه ریزی، یافته های حاصل از بررسی این فرضیه که بین مهارت های ارتباطی معلمان روش های معلمی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه وجود دارد. نشان داد که بین مهارت های ارتباطی معلمان روش های معلمی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته با نتایج به دست آمده از پژوهش هایی که در این زمینه انجام شده ان در تبیین این یافته می توان گفت که معلم باید از دانش کافی در زمینه برنامه ریزی برای تدریس و استراتژی های آموزشی متنوع برای انتقال مطالب و نیز روش های متنوع ارزشیابی رسمی و غیر رسمی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان برخوردار باشد. بدیهی است که معلم متخصص در این زمینه می تواند راهکارهای مناسبی را در فرایند یاددهی-یادگیری برای پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تعبیه نماید و به آنها در جهت موفقیت تحصیلی کمک نماید، سازگاری دارد.

بحث و نتیجه گیری

فرهنگ سازی، اطلاع رسانی و تولید محتوای اصولی و صحیح از طریق مجاری مرتبط، اصلی ترین راهکار برون رفت از چنین معضلاتی است. از سویی رشد و پیشرفت در هر جامعه ای وابسته به نظام آموزشی آن جامعه است که باعث می شود اغلب کشورها سالانه بودجه هنگفتی را صرف آموزش و پرورش کنند. در کشور ایران نیز با توجه به بستر فرهنگی و دینی موجود که بر رشد و پرورش انسان ها تأکید دارد، سالانه بودجه زیادی صرف تعلیم و تربیت می شود، اما برخی عوامل باعث هدر رفتن بخشی از این سرمایه گذاری ها می شوند. رایج شدن فعالیت نوجوانان و جوانان در شبکه های اجتماعی، که به طور معمول قشر دانش آموز جامعه را شامل می شوند، می تواند یکی از این عوامل در دهه حاضر باشد. از طرفی نحوه تعلیم و تربیتی که نوجوانان و جوانان ما عموماً در فضای محیط های آموزشی به دنبال آن هستند به گونه ای است که این فضای آموزشی و تربیتی متأسفانه افراد فراگیر را به سمت تربیت ماشینی یعنی تربیتی که مبتنی بر مصرف آراء و اندیشه ها و محصولات عقلی دیگران و تکرار پذیری و همچنین انتظار از عدم خطا پذیری در این سیستم می گذرد، سوق می دهد. در واقع در سیستم آموزش و پرورش و مدرسه ما، تفکر خلاقانه را به فراگیرها یاد نمی دهند، بلکه عموماً یک نگاه تکرار پذیر و مصرف کننده محصولات دیگران را آموزش می دهند. بنابراین نظام آموزشی باید متناسب با نسل جدید رشد کند و با برنامه ریزی و فراهم آوردن اوقات مناسب و مفید، نیازهای دانش آموزان را برآورده سازد تا در کنار برطرف کردن نیازهای جامعه برای دانش آموزان نیز جذابیت داشته باشد.

در این میان، با توجه به رشد روزافزون چالش های اینترنتی باید به فرهنگ سازی و آموزش در این باره پرداخت تا با آگاهی بخشی به افراد بتوان از وقوع ورزش گریزی در این زمینه پیشگیری کرد و زمینه دستیابی افراد به اهداف مرتبط با سلامت، نظیر دنبال کردن فعالیت ها و مباحث مرتبط با موضوعات ورزش و سلامت را فراهم کرد. بدیهی است هر قدر تعداد افراد در دنیای بیشتر شود، مطالبی که در این رسانه به اشتراک می گذارند نیز، بیشتر خواهد شد. فضای نیز می تواند استفاده های مثبت و قابل توجه برای کاربران داشته باشد. در این فضا بحث های آموزشی ساده تر و سهل الوصول تر و قابل دسترس تر است. پیشنهاد می شود کارگاه های آموزشی در جهت آگاهی بخشی دانش آموزان، اولیای آن ها و کارکنان مدارس در مورد آسیب های شبکه های اجتماعی بر سلامتی دانش آموزان برگزار شود. شرایط کرونا نباید بر این دغدغه اثر بگذارد و بر اساس برنامه جدید ماموریت و چگونگی اجرای آن متناسب با این زمان مشخص شده که خانواده ها در این حوزه همکاری دارند. اگرچه با حضور کم دانش آموزان در مدارس به دلیل شیوع کرونا روبرو هستیم اما مربیان ورزشی باید بر انجام فعالیت های درسی در منزل همراه با خانواده ها نظارت داشته باشند تا آسیب پیش روی این حوزه رفع شود.

شبکه های آموزشی، فرصتی بسیار مناسب برای کسانی فراهم می آورد که فرصت حضور در باشگاه های ورزشی را ندارند و با آموزش ورزش های روزانه و نحوه صحیح حرکات به آن ها این امکان را فراهم می کند که افراد در هر مکان و موقعیت که هستند توانایی انجام حرکات صحیح ورزشی را داشته باشند. با شیوع کرونا فعالیت های آموزشی از طریق شبکه های، صدا و سیما، فعالیت های حضوری

و سامانه شاد برای دانش آموزان عرضه می شود اما فعالیت های تربیتی، فرهنگی، هنری، ورزشی و پرورشی مدارس که نقش موثری در انسان سازی، تقویت باورها، مهارت افزایی و نشاط اجتماعی دارد، تحت تاثیر این شرایط قرار گرفته و وزارت آموزش و پرورش با دستورالعمل هایی سعی به رونق این دسته برنامه ها بر اساس شرایط کرونایی داشته اما تصمیم گیرهای محلی و اجرای دستورالعمل ها موضوع جدی است که باید به آن توجه شود.

به تاکید کارشناسان نظام آموزشی کشور باید تمامی نیازهای دانش آموزان را در مقاطع مختلف تحصیلی و بخش های مختلف کشور را مورد توجه قرار دهد و برنامه ریزی منسجم و هدفمندی را متناسب با شرایط روز ارائه و از تیم اجرایی مدرسه و آموزش و پرورش مناطق و نواحی در هر منطقه بخواهد که علاوه بر اجرای کامل بخشنامه ها، فعالیت های ابتکاری و بومی نیز همسو با سیاست های کلی اجرا کند. تعطیلی زنگ ورزش و فعالیت های اجتماعی و فرهنگی آسیب جدی به دانش آموزان و در نهایت خانواده و جامعه وارد می کند و پاسخ به این چالش و نیاز اساسی را همه خانواده ها و دانش آموزان مطالبه کنند.

افراد می توانند اطلاعات، تصاویر و فیلم های مرتبط با حرکات ورزشی و خواص و مزایا و معایب حرکات ورزشی را به راحتی در اختیار داشته باشند. اطلاعات مربوط به تغذیه و مکمل های ورزشی را کسب کنند و در زمان کوتاهی بتوانند نظرات و دیدگاه های گوناگون در این حوزه ها را مطالعه و تجزیه و تحلیل کنند و به شناخت نسبتاً خوبی در خصوص انواع ورزش ها و اطلاعات ورزشی برسند. فضای یک محیط مناسب آموزشی است به شرطی که نسبت به آنچه می بینیم و می خوانیم حساسیت و دقت و نسبت به صفحات و سایت های مختلف شناخت داشته باشیم تا بتوانیم مطالب معتبر را از مطالب غیرمعتبر و غیرعلمی تمیز دهیم.

فهرست منابع :

- اکبری ، جواد (۱۳۹۱) الگوی استفاده از اینترنت: محیط یادگیری و بافت فرهنگی واجتماعی. بهور، صفوره (۱۳۹۰) مقایسه روش تدریس ایفای نقش و روش تدریس متداول بر انگیزه و پیشرفت تحصیلی کتاب درسی هدیه های آسمانی دانش آموزان دختر پایه پنجم ابتدایی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه عالمه طباطبایی، چاپ نشده.
- پور رجبی، علیرضا (۱۳۹۴). اثربخشی شن بازی درمانی بر بهبود اختلالات یادگیری. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.
- تمنایی فر، محمدرضا. سلامی محمدآبادی، فاطمه. دشتبان زاده، سمیه (۱۳۹۰). رابطه سلامت روان و شادکامی با موفقیت تحصیلی دانشجویان. مجله فرهنگ در دانشگاه اسلامی .
- عظیمی، سیروس (۱۳۸۰). روانشناسی کودک. تهران: انتشارات صفار.
- عمادی، رسول. موفق، متین (۱۳۹۵). تأثیر بازی های آموزشی گروهی مبتنی بر محیط یادگیری سازنده گرا بر پرورش مهارت تفکر خلاق کودکان پیش دبستانی. مجله ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی. ۸(۱).
- فتحی آذر، اسکندر (۱۳۸۲). روش ها و فنون تدریس. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز. ۲۳.
- فروزان فر، فریبا (۱۳۹۵). اثربخشی بازی های گروهی بر خلاقیت کودکان. نشریه الکترونیک روابط عمومی و امور بین الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.
- قبادی، کاوس. فانی، حجت. فالحی، ویدا (۱۳۹۳). تأثیر ارزشیابی توصیفی بر مهارتهای خواندن و نوشتن دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی. مجله پژوهش در برنامه ریزی درسی.
- قدرتی، زیبا، قدرتی، سیما (۱۳۹۶). اثربخشی آموزش مهارتهای زندگی از طریق بازی بر مشکلات رفتاری دانش آموزان. فصلنامه فرهنگ مشاوره و رواندردمانی دانشگاه علامه طباطبایی، سال هشتم، شماره ۸۲، ۱۷۳-۱۸۱.

1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON MANAGEMENT, EDUCATION AND TRAINING RESEARCHES IN EDUCATION

Archive of SID

MARCH 10, 2024 | TEHRAN

۲۰ اسفند ۱۴۰۲

محل برگزاری: تهران

اولین کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت، تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش

قدم پور، رضا. رضائی، سال. مولایی یساولی، هادی (۱۳۹۴). اثربخش بازی درمانی شناختی رفتاری بر کاهش پرخاشگری کودکان اوتیستیک. کنفرانس روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه شیراز، ۱۸۳۴.
کرمی، سیما، (۱۳۹۵). تأثیر آموزش مهارت ابراز وجود بر عزت نفس دانش آموزان، ۴(۱)، ۸۳-۴۸.